

שאלות גזירה

1. א. היכן כתובה בתורה אב-מלאכה של הוצאה? (צ:ו)
ב.*** מדוע יש צורך שמלאכת הוצאה תהא כתובה בתורה, והרי ידוע שמלאכה זו היתה במשכן, כמובא בברייתא בגמרא (הם הורידו את הקרשים מעגלה וכו')? (תוס' ד"ה הוצאה)
- ג. מהיכן נלמד שהכנסה אסורה?
ד. מדוע הוצאה נקראת אב והכנסה נקראת תולדה?
(כתוב הסבר אחד לשיטת חכמים, ושני הסברים לשיטת ר"א)
ה. מנין ש-זורק/מעביר 4 אמות ברה"ר חייב?
ו. מה המקור לכך ש"כל פחות מג' (טפחים) כלבוד דמי"? (צ:ז)
ז. מה דינו של המעביר ד' אמות ברה"ר מקורה, ומדוע? (צ:ח)
2. א. מה היה חטאו של המקושש? (3 דעות) (צ:ו)
ב. למאי נפקא-מינה?
3. א. מי היה המקושש? (צ:ו)
ב. מה היה חטאו של צלפחד שבגללו מת? (2 דעות) (צ:ו-צ:ז)
ג. "ויחר אף ה' בַּם וילך" – באיזה עונש נענש אהרן? (צ:ז)
4. א. מהיכן למד ריש לקיש ש"הלוזשד בכשרים לוקה בגופו"? (צ:ז)
ב. מדוע הובא קטע זה בסוגייתנו?
5. בברייתא שהובאה בגמרא לסייע לדעת רב חלקיה בר טובי נאמר שהזורק מרה"י לרה"י דרך רה"ר למעלה מי' אינו אלא משום שבות. (צ:ז)
א. מדוע לדעה זו אין איסור תורה למעלה מי' (והרי המושיט במקרה הנ"ל חייב)? (רש"י ד"ה פטור)
ב. מדוע אם-כן אין הדבר מותר אף מדרבנן (מדוע יש איסור שבות)? (רש"י ד"ה משום שבות)
6. "מרה"ר לרה"ר ורה"י באמצע: רבי מוזייב וזכמים פוטרין...
אמר רב וזנא אמר רב יהודה אמר שמואל: מוזייב היה רבי שתים... (צ:ז)
א. מה היה קשה לרב חנא בדברי שמואל?
ב. מה הפתרון שהציע רב יוסף?

7. "רבי יהודה מוסיף אף השובט והמרקרק" (צז)
א. למסקנת הגמרא, האם שובט ומדקדק הם אבות או תולדות לדעת ר' יהודה?
ב. מה ההוכחה הלשונית שמביאה הגמרא לתשובתך שבסעיף א'?

8. "פשיטא נתכוון לזרוק שמנה זרק ארבע הרי כתב שם משמעון..." (צח)
א. האם כוונת הגמרא (בשלב זה) לחייב או לפטור מי שנתכוון לזרוק שמנה זרק ארבע?
ב. למסקנת הגמרא, האם מי שנתכוון לזרוק שמנה זרק ארבע חייב או פטור, ומדוע? (שיטת רש"י, ***שיטת הרשב"א)

9. אלו 2 חידושים השמיע לנו הברייתא בדבריה ש"הזורק מרה"ר לרה"ר ורה"י באמצע ד' אמות וזייב"? (צח-צח).

10. א. "ויהיו תאמים מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו" – מה ר' יהודה ור' נחמיה דורשים מהמילים המסומנות לעיל? (צח)
ב. האם לדעת ר' נחמיה כל קרש וקרש היה במבנה של משולש ישר-זווית או של משולש שווה-שוקיים? (ועל הטעם לכך ראה בריטב"א)
ג. אלו 2 קרשים מבין כל הקרשים היו לדעת ר' יהודה במבנה שונה מכל השאר?
ד. כמה קרשים היו במשכן ברוח צפונית, מזרחית, דרומית, מערבית?
ה. מה היה העובי, הרוחב והגובה של כל קרש?
ו. מה הם האדנים?

11. א. כמה היה רוחב חלל המשכן? (צח: רש"י ד"ה דל)

ב. היריעות התחתונות (הקרויות משכן)

1. כמה יריעות היו? (צח)
2. כמה היה אורך כל יריעה?
3. כמה היה רוחב כל יריעה?
4. ממה היו עשויות יריעות אלו? (צט)

ג. היריעות העליונות (הקרויות אהל)

1. כמה יריעות היו? (צח)
2. כמה היה אורך כל יריעה?
3. כמה היה רוחב כל יריעה?
4. ממה היו עשויות יריעות אלו? (צט)
5. איזו חכמה היתה בעליונות יותר מבתחתונות?

12. א. כמה היה אורך עגלה? (צ.ט.)
ב. הסבר את דברי אביי "בין עגלה לעגלה - כמלא ארך עגלה".
(רש"י ד"ה בין עגלה לעגלה, ***תוס' ד"ה למה)
ג. כמה היה רוחב עגלה (ללא הצדדים)?
ד. הסבר את דברי רבא "צידי עגלה - כמלא רחב עגלה".
[כתוב מה היה רוחב צד אחד של העגלה] (רש"י ד"ה כמלא, ***תוס' ד"ה למה)
ה. הסבר היטב איך לומדים מהעגלות ש"דרך רה"ר שיש עשרה אמה".
[הסבר כיצד מגיעים לשיש עשרה אמה במבנה העגלות ומיקומם]
(רש"י ד"ה חמיסר (והלאה), ***תוס' ד"ה למה)

13. "למה לי למיתני וזולית הבור והסלע ליתני הבור והסלע" (צ.ט.)
א. הסבר את שאלת הגמרא?
ב. מה הגמרא מתרצת על כך?

14. א. מה הם צדדי ההתלבטות בשאלת רב מרדכי "עמוד ברה"ר גבוה" ורחב ר'
זרק ונזף על גביו מהו"? (צ.ט.) [וראה להרחבה בתוס' ד"ה או, וברמב"ן]
ב. מה הם צדדי ההתלבטות בשאלת ר' יוחנן "כותל ברה"ר גבוה" ואינו רחב
ארבעה ומזוקף לכרמלית ועשאו רה"י זרק ונזף על גביו מהו"?
ג. מה התשובה המובאת בגמרא לשאלה שבסעיף הקודם?
ד. מה הם צדדי ההתלבטות בשאלת ר' יוחנן "בור תשעה ועקר ממנו וזוליא
והשלימה לעשרה מהו"?

15. "שמין (של תרומה) שצף על גבי יין (של תרומה) ונגע טבול יום בשמין לא פסל אלא שמין.
ר' יוחנן בן נורי אומר: שניהם וזיבור זה לזה" (ק.)
א. מדוע נקטה משנה זו דווקא "טבול יום" ולא טומאה אחרת?
(רש"י ד"ה שצף, וראה עוד ברש"י על דברי רש"י אלו)
ב. לשם מה הובאה משנה זו בסוגייתנו?
***ג. מה הסיבה/הרקע לכך שהמשנה הביאה דווקא את הדוגמא הנ"ל (שמין
שצף על גבי יין)? (עיונים בדברי חז"ל ובלשונם לר"ח ארנטרוי)

16. א. מה דין הזורק ארבע אמות בכותל למעלה מעשרה טפחים, ומדוע? (ק.)
ב. מה דין הזורק (מרה"ר) למעלה מעשרה טפחים והלכה ונחה בחור כל
שהוא, ומדוע?
ג. מה דין מי שזרק (מרה"ר) ונח על גבי תל המתלקט עשרה מתוך ארבע?
ד. מה דין מי שזרק חוץ לד' אמות ולא נח ע"ג משהו ונתגלגל לתוך ד'
אמות?
ה. מה הדין לשיטת רבנן (לדעת רבא) במי שזרק מרה"י לרה"י ורה"ר
באמצע, והחפץ עבר ברה"ר בגובה שפחות מג' טפחים?

17. א. האם תשמיש (לרבים) ע"י הדחק דינו כרה"ר או לא? (ק)
ב. מהיכן נלמד הדין שכתבת בסעיף הקודם?
ג. תן דוגמא לתשמיש (לרבים) ע"י הדחק. (רש"י)
18. א. מה דין הזורק מן הים לספינה, ומדוע? (ק)
ב. מהיכן מודדים את גובה י' טפחים שהים תופס (כדין כרמלית)?
ג. מה יעשה מי שמפרש בספינה בים ורוצה למלא לתוך הספינה ממימי הים? [וראה להרחבה בתוס' ד"ה עושה]
ד. הסבר כיצד תלויה תשובתך שבסעיף ג' לתשובתך שבסעיף ב'.
ה. "כוזו בכרמלית לא גזרו" – באיזה הקשר הובאה מימרא זו בגמרא?
19. א. כתוב האם במקרים הבאים אומרים גוד אחית מחיצתא או לא: (קא)
1. קנה ברה"ר ובראשו טרסקל (למעלה מי').
2. עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' ואין בעיקרו ד' ויש בקצר שלו ג'.
3. ביצאתא דמישן שאין בפחות משלשה ארבעה. (כתוב את העולה ממסקנת הגמרא)
ב. מדוע יש הבדל (לדעת חכמים) בין הדין שבסעיף 1 לדין שבסעיף 2?
ג. מדוע יש הבדל (לדעת רב אשי) בין הדין שבסעיף 1 לדין שבסעיף 3?
ד. מה דין הטלטול בביצאתא דמישן כשאין בפחות משלשה ארבעה, במידה ולא אומרים גוד אחית מחיצתא?
20. "ספינות קשורות זו בזו - מטלטלין מזו לזו" (קא)
א. הגמרא הקשתה על הדין הנ"ל "פשיטא" – מהי תשובת רב ספרא לקושיה זו? (***)וראה בתוס' ד"ה פשיטא 2 פירושים)
ב. האם (למסקנת הגמרא) מדובר בספינות של אדם אחד או של שני בני אדם?
21. בברייתא בגמרא נאמר "כל מוזיזה שנעשה בשבת בין בשוגג בין במזיד שמה מוזיזה" והגמרא הקשתה "איני והאמר רב נחמנ לא שנו אלא לזרוק אבל לטלטל אסור" – הסבר היטב את תירוץ הגמרא על קושיה זו. (קא)
22. "הזורק ונזכר מאזר שיצתה מידו קלטה אוזר קלטה כלב או שנשרפה - פטור" (קב)
א. כיצד מתבאר הקטע הנ"ל לדעת רבא?
ב. כיצד מתבאר הקטע הנ"ל לדעת רב אשי?

***23. א. כתוב 2 פירושים לפחות להבנת הביטוי "אסורי מואסרא והכי קתני".
ב. כיצד משמע שתוס' (ב-קב. ד"ה רב אשי) מפרש ביטוי זה?

24. א. מה דינו של מי שזרק "2 אמות בשוגג 2 אמות במזיד 2 אמות בשוגג"? (קב.)
ב. מה דינו של מי שהעביר "2 אמות בשוגג 2 אמות במזיד 2 אמות בשוגג"?
ג. האם הדינים הנ"ל תלויים במחלוקת תנאים?

25. באר היטב על מה בדיוק מתחייב "הטמא שאכל ולב והוא נותר מן המוקדשין ביוה"כ" 4 חטאות ואשם אחד. (קב.)

חילוקים

מידלי חד ומתתי חד (צז.)	ילפינן (צז.)
פשא ליה (צח.)	פותיא (צח.)
סגיא (צט.)	סומכא (צח.)
פורתא (צט.)	נקיט (צט.)
כרעייהו (ק: ברש"י ד"ה חייב)	מסגי לאקורי נפשייהו (ק:)
זימנין (ק:)	משחינן (ק:)
	שדי (ק:)

חולשים

- מגילת סתרים (צו:)
- קלוטה כמה שהונחה (צז.)
- לבוד (צז.)

תל המתלקט (ק.)

גוד אחית (ק.א.)

חרב הרי הוא כחלל (ק.א.)

חֹנְגִים וְאַחֲזִיִּים

והוינן בה (צ.ו.)

דאמרי תרוייהו (צ.ז.)

איני (צ.ח.)

תנא (צ.ח.)

קי"ל (צ.ט.)

איתמר נמי (צ.ט.)

תיפשוט ליה מדידיה (צ.ט.)

ומטו בה (ק.א.)

ומנא תימרא (ק.א.)

משה שפיר קאמרת (ק.א.)